

LAKIALOITE 133/2007 vp

Laki jäteverolain 2 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Jäteverolain kokonaisuudistus on ympäristöministeriön ja valtiovarainministeriön pitkäaikaisista suunnitelmista huolimatta viipynyt. Voimassa olevassa muodossaan jäteverolaki kohtelee erilaisia toimijoita eri tavalla. Elinkeinoelämän yhdyskuntajätehuolto on nykyjärjestelmässä yksittäisten kiinteistöjen vastuulla, jolloin on epäselvää, miten jätelain täytäntöönpanoa valvotaan liikehuoneistojen jätteiden osalta. Tällöin kuntien ja yksityisten kaatopaikkojen epätaasa-arvoista kohtelua voidaan pitää jopa esteenä terveelle kilpailulle.

Voimassa olevan jäteverolain mukaan veroa maksetaan jätteestä, joka toimitetaan kaatopaikalle, jota ylläpitää kunta tai jokin muu taho kunnan lukuun tai jota pidetään pääasiassa toisten tuottamien jätteiden sijoittamista varten. Tällöin myös yksityiset kaatopaikat, joita pidetään pääasiassa toisten tuottamien jätteiden sijoittamiseen, ovat veronalaisia, jos niihin otetaan jätteet sellaisenaan.

Sen sijaan jätteenkäsittelylaitokseen otetun jätteen alkuperäisen tuottajan jätehuoltovastuu ei ulotu laitoksessa syntyneeseen ns. omaan lajittelu- tai käsittelyjätteeseen, vaan laitoksen omistaja on samalla sekä jätteen tuottaja että sen haltija. Jos laitoksella on oma yksityinen kaatopaikka, johon ympäristöluvan perusteella voidaan sijoittaa prosessissa syntyviä loppujakeita, kysymyksessä ei ole jäteverolaissa tarkoitettu verollinen kaatopaikka. Tämä tarjoaa yksityisille jätteenkäsittelylaitoksille ympäristöä vaarantavan houkuttimen sijoittaa verovapaasti loppu-

jakeensa omille kaatopaikoilleen, jolloin niitä ei käytetä esimerkiksi energiahyödyntämiseen. Tämä aiheuttaa kilpailun vääristymän kunnallisen ja yksityisen jätehuoltotoiminnan välille erityisesti viimeisimmän jätelain (411/2007) muutoksen jälkeen.

Luonnonvarojen kulutuksen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi sekä EU:n ja Suomen virallisen jätestrategian ja OECD:n sekä EU:n ohjeiden noudattamiseksi jätevero olisi mahdollisimman pikaisesti laajennettava koskemaan myös sellaisia yksityisiä kaatopaikkoja, joihin jätteenkäsittelylaitos sijoittaa omia laitoksessa syntyneitä jätteitään. Jäteveron piiriin tulisivat tällöin jätteiden lajittelussa, esikäsittelyssä, käsittelyssä ja hyödyntämisessä syntyvät jätteet, jotka sijoitetaan kaatopaikoille. Tällöin asumisessa syntyvän ja siihen rinnastettavan jätteen verokohtelu olisi samanlaista riippumatta siitä, mitä kautta se päättyy kaatopaikalle. Jäte olisi aina veronalaista, vaikka se sijoitettaisiinkin yksityisen jätehuoltoyrityksen ylläpitämälle kaatopaikalle jätelaitoksen toiminnan loppujakeena.

Säättämällä myös muille yksityisille kaatopaikoille kymmenen euron jätevero kerätyltä jätetonnilta voidaan varovasti arvioiden saada verotuloina vuonna 2008 yhteensä 40 000 000 euroa lisätuloja.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

jäteverolain 2 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä kesäkuuta 1996 annetun jäteverolain (495/1996) 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1066/2002, ja

muutetaan 2 §:n 1 momentti ja 4 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentti laissa 1157/1998 ja 4 §:n 1 momentti mainitussa laissa 1066/2002, seuraavasti:

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) jätteellä ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä, ei kuitenkaan räjähdystarvikkeen jätettä, ydinjätettä eikä radioaktiivista jätettä;

2) käsittelyllä toimintaa, jonka tarkoituksena on jätteen vaarattomaksi tekeminen tai lopullinen sijoittaminen mukaan lukien sitä edeltävä lajittelu ja esikäsittely;

3) hyödyntämisellä toimintaa, jonka tarkoituksena on ottaa talteen ja käyttöön jätteen sisältämä aine tai energia mukaan lukien sitä edeltävä lajittelu ja esikäsittely; sekä

4) kaatopaikalla jätteen käsittelypaikkaa, jonne jätettä sijoitetaan maan päälle tai maahan.

4 §

Veroa on suoritettava:

1) 30 euroa tonnilta jätettä, joka toimitetaan kaatopaikalle, johon sijoitetaan muiden tuottamia jätteitä tai niiden käsittelyssä tai hyödyntämisessä syntyviä jätteitä;

2) 10 euroa tonnilta muuta jätettä, joka sijoitetaan kaatopaikalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2007

Tarja Filatov /sd
Jukka Gustafsson /sd
Reijo Laitinen /sd
Sirpa Paatero /sd
Jouko Skinnari /sd
Esa Lahtela /sd
Valto Koski /sd
Päivi Lipponen /sd
Jutta Urpilainen /sd
Saara Karhu /sd
Heli Paasio /sd
Matti Saarinen /sd
Kari Rajamäki /sd
Johannes Koskinen /sd
Tuula Väättäinen /sd

Jacob Söderman /sd
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Reijo Kallio /sd
Marjaana Koskinen /sd
Matti Ahde /sd
Anneli Kiljunen /sd
Merja Kuusisto /sd
Antti Kalliomäki /sd
Pia Viitanen /sd
Katja Taimela /sd
Lauri Kähkönen /sd
Ilkka Kantola /sd